

Αρείου Πάγου: 791/1995
Πηγή: Ε.Ν.Δ. 24/96 σελ. 66

Φυματιώδης λεμφαδενίτιδα ή αποφρακτική πνευμονοπάθεια. Μη συνδρομή στη συγκεκριμένη περίπτωση του απαιτούμενου αιτιώδους συνδέσμου της εισπνοής τοξικών ουσιών προς την επικαλούμενη ασθένεια και εντεύθεν το εργατικό ατύχημα. Ανέλεγκτη κρίση του δικαστηρίου. Γνωμοδοτήσεις προσώπων με ειδικές γνώσεις επιστήμης. Διάφορος κρίση δικαστηρίου ως προς γνωμοδότηση Υγειον. Επιτροπής ΙΚΑ.

Φυματιώδης λεμφαδενίτιδα ή αποφρακτική πνευμονοπάθεια, κατά την αναιρεσιβαλλομένη εφετειακή απόφαση (330/94 ΕΠ), δεν αποδείχθηκε α) ότι συνιστούν βίαιο συμβάν κατά την έννοια του άρθρου 1 κωδικοπ. ν. 551/1915 β) ότι οι δύο αυτές ασθένειες δεν αποτελούν εργατικό ατύχημα και γ) ότι η εισπνοή χημικών ουσιών υπήρξε το άμεσο ή έμμεσο αίτιο από το οποίο προκλήθηκε το άνω νοσηρό αποτέλεσμα και εντεύθεν η ανικανότητα του αναιρεσειόντος για την άσκηση του ναυτικού ή άλλου ισοδύναμου.

Ο ΑΠ δέχεται ότι η υπό στοιχεία γ' αιτιολογία η οποία στηρίζει αυτοτελώς το απορριπτικό διατακτικό της εφετειακής αποφάσεως, θεμελιώνεται στη κυριαρχική και κατ' ακολουθίαν ανέλεγκτη κρίση του Εφετείου (561 παρ. 1ΚπολΔ), ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν συνέτρεξε ο απαιτούμενος αιτιώδης σύνδεσμος (297, 298 ΑΚ και 1 κωδ. ν. 551), μεταξύ της προαναφερόμενης εισπνοής τοξικών ουσιών, ως έκτακτης και αιφνίδιας επενέργειας εξωτερικού αιτίου, αντικειμενικώς πρόσφορου να προκαλέσει ή να επιδεινώσει νόσο του εργαζομένου, άσχετη προς την ιδιοσυστασία του οργανισμού του ή προς την βαθμιαία εξασθένηση και φθορά του από τη φύση της εργασίας και τους δυσμενείς όρους της παροχής της και της ασθένειας που προκάλεσε την επικαλούμενη ανικανότητα. Ούτω κρίνεται απορριπτέος ως απαράδεκτος ο σχετικός λόγος αναιρέσεως, αφού, υπό την επίκληση της άνω νομικής πλημμέλειας (559 αριθ. 1 ΚπολΔ), πλήττει την ανέλεγκτη κρίση του δικαστηρίου για έλλειψη του ως άνω αιτιώδους συνδέσμου στη συγκεκριμένη περίπτωση, ενώ ως προς τις άνω υπό στοιχεία α' και β' αιτιολογίες της αποφάσεως ο αυτός λόγος αναιρέσεως κρίνεται απορριπτέος ως αλυσιτελής, αφού η υπό στοιχείου γ' αιτιολογία στηρίζει αυτοτελώς και επαρκώς τον διατακτικό της αποφάσεως.

Γνωμοδοτήσεις προσώπων με ειδικές γνώσεις επιστήμης (390 ΚπολΔ), δεν αποτελούν ιδιώνυμα αποδεικτικά μέσα, ώστε να απαιτείται ιδιαίτερη μνεία αυτών στην απόφαση. Η αποδοχή από το Εφετείο πραγματικών περιστατικών διαφόρων εκείνων που βεβαιώνονται στη γνωμοδότηση της Υγειονομικής Επιτροπής του ΙΚΑ εν σχέσει με την ασθένεια του αναιρεσειόντος και την προς εργασία ανικανότητα, δεν συνιστά παράβαση των ορισμών του νόμου, όσον αφορά την αποδεικτική δύναμη των δημοσίων εγγράφων (559 αριθ. 12 ΚπολΔ). Απορρίπτονται οι σχετικοί λόγοι αναιρέσεως.

Αντιπρόεδρος: ΝΙΚΟΛ. ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΣ

Εισηγητής: ΓΕΩΡΓ. ΒΕΛΛΗΣ

Δικηγόροι: Ιωάν. Μιχαηλίδης, Βασ. Σπηλιόπουλος

Επειδή όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, η ένδικη αγωγή του αναιρεσειόντος με την οποία ζητείται η επιδίκαση της προβλεπόμενης από τον κωδ. ν. 551/1915 αποζημιώσεως λόγω ατυχήματος που υπέστη ο ενάγων κατά την παροχή της ναυτικής εργασίας του, απορρίφθηκε από το Εφετείο ύστερα από εξαφάνιση της πρωτόδικης αποφάσεως με τις επάλληλες αιτιολογίες ότι α) δεν αποδείχθηκε ότι ο αναιρεσειών ναυτικός έπαθε τη φυματιώδη λεμφαδενίτιδα ή την αποφρακτική πνευμονοπάθεια που φέρονται ότι συνιστούν το κατά την έννοια άρθρου 1 κωδ. ν. 551 βίαιο συμβάν, από το οποίο ο τελευταίος κατέστη πλήρως και διαρκώς ανίκανος για την άσκηση του ναυτικού ή άλλου κοινωνικά ισοδύναμου επαγγέλματος, β) οι προαναφερόμενες δύο ασθένειες δεν αποτελούν εργατικό ατύχημα κατά την ανωτέρω έννοια, αφού η μεν πνευμονοπάθεια είναι χρόνια νόσος και από τη φύση της δεν μπορεί να αποδοθεί στο πρόσφατο γεγονός ότι ο αναιρεσειών κατά τον καθαρισμό του ψυγείου της μηχανής (στο πλοίο που υπηρετούσε ως τρίτος μηχανικός) εισέπνευσε χημικές ουσίες προερχόμενες από το απορρυπαντικό που χρησιμοποίησε κατά την εργασία αυτή, η δε φυματιώδης αδενίτιδα οφείλεται σε βάκιλλο και όχι σε εισπνοή

χημικών ουσιών και γ) δεν αποδείχθηκε ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση η εισπνοή ανθυγιεινών χημικών ουσιών κατά τον καθαρισμό του ψυγείου της μηχανής με το απορρυπαντικό υγρό AIR COOLER υπήρξε το άμεσο ή έμμεσο αίτιο από το οποίο προκλήθηκε το παραπάνω νοσηρό αποτέλεσμα και συνακόλουθα η ανικανότητα του αναιρεσειόντος για την άσκηση του ναυτικού ή άλλου ισοδύναμου επαγγέλματος. Η τελευταία υπό στοιχείο γι' αυτό αναιρετικά ανέλεγκτη κρίση του Εφετείου (ΚπολΔ 561 παρ. 1), ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν συνέτρεξε ο απαιτούμενος από τις διατάξεις των άρθρων 297 και 298 του Αστικού Κώδικα και 1 του κωδ. ν. 551/1915 αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της προαναφερομένης εισπνοής τοξικών χημικών ουσιών, ως έκτακτης και αιφνίδιας επενέργειας εξωτερικού αιτίου αντικειμενικώς προσφόρου να προκαλέσει ή να επιδεινώσει νόσο του εργαζομένου άσχετη προς την ιδιουσυστασία του οργανισμού του ή προς τη βαθμιαία εξασθένηση και φθορά του από τη φύση της εργασίας και τους δυσμενείς όρους της παροχής της και της ασθένειας που προκάλεσε την παραπάνω ανικανότητα του αναιρεσειόντος. Επομένως ο πρώτος λόγος της αναιρέσεως κατά το μέρος που προσάπτει στο Εφετείο ότι με την ως άνω υπό στοιχείο γ' αιτιολογία της αποφάσεώς του παραβίασε τις προαναφερόμενες διατάξεις ουσιαστικού δικαίου, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος, αφού, υπό την επίκληση της παραπάνω νομικής πλημμέλειας (ΚπολΔ 559 αριθ. 1), πλήττει την ανέλεγκτη κρίση του δικαστηρίου για έλλειψη του ανωτέρω αιτιώδους συνδέσμου στη συγκεκριμένη περίπτωση, ενώ κατά το μέρος που πλήττει την απόφαση ως προς τις προαναφερόμενες υπό στοιχεία α' και β' αιτιολογίες της ο ίδιος αναιρετικός λόγος προβαίνει απορριπτέος ως αλυσιτελής, αφού η πρώτη (υπό στοιχ. γ') αιτιολογία της αποφάσεως στηρίζει το διατακτικό της αυτοτελώς και επαρκώς.

Επειδή, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, το Εφετείο για το σχηματισμό της κρίσεώς του ως προς την ουσιαστική χρησιμότητα της αγωγής έλαβε υπόψη και εξέτισε ανελέγκτως, μεταξύ άλλων, την 8/1992 γνωμοδότηση της υγειονομικής επιτροπής του Α., την έκθεση πραγματογνωμοσύνης του θωρακοχειρουργού ιατρού Ι.Κ., όλες τις ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον ειρηνοδίκη και συμβολαιογράφου που προσκόμισαν και επικαλέστηκαν οι διάδικοι, μεταξύ των οποίων και εκείνη του Χ.Σ.Κ., καθώς και τα προσκομισθέντα ιατρικά πιστοποιητικά, τα οποία, ενόψει του ότι ως γνωμοδοτήσεις προσώπων με ειδικές γνώσεις επιστήμης (ΚπολΔ 390) δεν αποτελούν ιδιώνυμα αποδεικτικά μέσα, ώστε να απαιτείται ιδιαίτερη μνεία τους στην απόφαση, ορθώς τα συνετέλεξε στα μνημονευόμενα αποδεικτικά έγγραφα (Ολ.Α.Π. 111/1981, 1189/1981). Εξάλλου η εκτίμηση των παραπάνω αποδεικτικών στοιχείων δεν χρειάζεται ιδιαίτερη αιτιολόγηση, αρκεί να εκτίθεται σαφώς το οικείο αποδεικτικό πόρισμα, δηλαδή τα γεγονότα που συνήγαγε το δικαστήριο ως θεμελιωτικά της κρίσεώς του για το αβάσιμο ή μη της αγωγής ή άλλης αυτοτελούς αιτήσεως ή αναιτήσεως των διαδίκων. Τέλος, με το να δεχθεί το Εφετείο πραγματικά περιστατικά διαφορετικά από εκείνα που βεβαιώνονται στην προαναφερόμενη γνωμοδότηση της υγειονομικής επιτροπής του ΙΚΑ σε σχέση προς την ασθένεια του αναιρεσειόντος και την συνακόλουθη ανικανότητά του για εργασία, δεν παρέβη τους ορισμούς του νόμου που αφορούν την αποδεικτική δύναμη των δημοσίων εγγράφων (ΚπολΔ 559 αριθ. 12). Διότι σύμφωνα με το άρθρο 440 του ΚπολΔ, τα κατά τα άρθρα 438 και 439 δημόσια έγγραφα παρέχουν μεν πλήρη απόδειξη έναντι πάντων και ως προς τα βεβαιούμενα σε αυτά γεγονότα, την αλήθεια των οποίων όφειλε να διαπιστώσει ο συντάκτης τους, τέτοια δε είναι και εκείνα που αναφέρονται στην παραπάνω γνωμοδότηση (ασθένεια και ανικανότητα του αναιρεσειόντος προς εργασία), επιτρέπεται όμως ως προς τα γεγονότα αυτά ανταπόδειξη, από την οποία μπορεί να συναχθεί διαφορετικό πόρισμα. Επομένως, οι αντίθετοι από το άρθρο 559 αριθ. 11, 12 και 19 του ΚπολΔ, δεύτερος, τέταρτος και πέμπτος λόγοι αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι. Οι ίδιοι λόγοι κατά το μέρος που πλήττουν υπό την επίκληση των ανωτέρω νομικών πλημμελειών, την ουσιαστική κρίση του Εφετείου, η οποία, ως αναγόμενη σε εκτίμηση πραγματικών γεγονότων και ιδίως του περιεχομένου εγγράφων, διαφεύγει τον έλεγχο του Αρείου Πάγου, είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι. (ΚπολΔ 561 παρ. 1).

Επειδή, η ύπαρξη του αναφερομένου σε προηγούμενη σκέψη αιτιώδους συνδέσμου εξετάστηκε από το Εφετείο ως στοιχείο της βάσεως της αγωγής και όχι ως γεγονός που θεμελιώνει αυτοτελή ισχυρισμό των εκκαλούντων εναγομένων. Επομένως ο τρίτος λόγος του αναιρετηρίου ο οποίος προσάπτει στο δικαστήριο την πλημμέλεια του άρθρου 559 αριθ. 8

του ΚπολΔ, διότι δέχθηκε την ανυπαρξία του παραπάνω αιτιώδους συνδέσμου, μολονότι τέτοιος ισχυρισμός δεν είχε προταθεί από την πλευρά των εναγομένων πρέπει να απορριφθεί ως στηριζόμενος σε σφαλερή προϋπόθεση ο ίδιος αναιρετικός λόγος, κατά την αιτίασή του από το άρθρο 559 αριθ. 9 του ΚπολΔ, είναι απορριπτέος ως αόριστος, διότι δεν εξειδικεύει τι επιδικάστηκε από το δικαστήριο χωρίς αίτηση των αναιρεσίβλητων ή επί πλέον των αιτηθέντων από αυτούς. Τέλος, το Εφετείο με το να χαρακτηρίσει ασαφείς ορισμένες ιατρικές γνωμοδοτήσεις και να κρίνει κυριαρχικώς ως περισσότερο αξιόπιστη τη γνωμοδότηση του ιατρού Κ. (τεχνικού συμβούλου των αναιρεσιβλήτων), χωρίς να διατάξει συμπληρωματική πραγματογνωμοσύνη, δεν υπέπεσε σε πλημμέλειες που παρέχουν λαβή για αναίρεση από το άρθρο 559 αριθ. 17 και 19 του ΚπολΔ, γι' αυτό και ο αντίθετος έκτος λόγος της αναίρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος.

Επειδή τα δικαστικά έξοδα των αναιρεσιβλήτων, που δεν κατέθεσαν προτάσεις, πρέπει να επιβληθούν εις βάρος του αναιρεσείοντος, σύμφωνα με το άρθρο 183 του ΚπολΔ.